

ZA NEKAJ VEČ HOT
2^{na dan dob}
"GLAS"
PO POŠTI NARA
(izveniš sobot, ned)
ČITAJTE, KAR VAŠ
Brezplačno
116 E. 17th St
New York 3, N.Y.
630-1111
"DA"
DOM
(kov)

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

Tel: CHelsea 3-1242

No. 253 — Štev. 253 — VOLUME LIL — LETNIK LIL

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 29, 1944 — PETEK, 29. DECEMBRA, 1944

Buy EXTRA WAR BONDS

NEMCI VSTAVLJENI

Včeraj, kot izgleda, so silni vdarci tretje ameriške armade generala Pattona, najodločnejšega ameriškega poveljnika, vstavili nemško prodiranje v Belgiji. Gen. Patton vdarja na Nemce na 35 milj dolgi fronti od juga in vse kaže, da se bližajo odločilni boji.

Nemški radio naznanja, da so se nemški prednji oddelki umaknili "po načrtu", v resnici pa so se morali umakniti pred silovitimi vdarci ameriške prve in tretje armade od severa, zapada in od juga.

Prednji nemški oddelki so bili odrezani od glavne armade; Nemci so doživeli silno težko izgubo in nad 1000 Nemcev je bilo vjetih.

Dolge vrste nemških ujetnikov tudi korakajo na fronti tretje ameriške armade, kateri general Patton osebno poveljuje na tem kraju. Pattonova tančna armada je v 6. dneh napredovala 16 milj in je osvobodila ameriško posadko, ki je bila obkoljena v Bastogne.

Včeraj prvič ni bilo nikakih poročil o kakem nemškem uspehu, odkar je 16. decembra feldmaršal Carl Gerd v. Rundstedt s svojo armado iz Siegfriedove črte vdaril v Luksenburško in v Belgijo.

Prednji nemški oddelki so obkoljeni zapadno od Rocheforta in jih uničuje ameriška artilerija. Okoli Verre, tri milje jugovzhodno od Cellesa so Amerikanci zaplenili mnogo tankov in motornih vozil.

Na severni strani nemškega sunka so Amerikanci zopet zavzeli nekaj ozemlja severno od Nancyja in so odbili močne nemške protinapade južno od Marche-Hotton ceste. Na tem kraju so Amerikanci tudi zavzeli Grandmenil.

Zavezniška protiofenziva je dosegla tak uspeh, da Nemci nikakor ne morejo več nadaljevati svoje ofenzive. Zavezniška zračna sila razbija nemške polke in Nemci sami uničujejo svoje tanke, ker nimajo bencina in razstreljivo tudi svoje topove, ker nimajo municije.

Cesta na Kitajsko odprta

Poveljnik ameriške armade v Indiji general Albert C. Wedemeyer je sporočil, da je bila dogotovljena nova cesta med Indijo in Kitajsko, ki bo nadomestila slavno Burmsko cesto.

Madžarski kardinal ostal na svojem mestu

V Vatikanu je prišlo poročilo, ki naznanja, da je madžarski primas kardinal Justinian Seredi ostal v svoji nadškofijski palači v Esztertergomy, deset milj severno od Budimpešte. Kardinal se ni zbal Rusov in je ostal na svojem mestu.

Užgalic ne bo

A. H. Rosenberg, predsednik Universal Match Corp. v St. Louis, Mo. je naznanil, da tovarna po 31. decembru in do aprila ne bo več izdelovala užgalic, ki so bile prodajane v škatlicah po en cent.

TREBA JE DAROVALCEV KRVI!

Plazma RDEČEGA KRIŽA rešuje življenja sto in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — To'na potreba je še na tisoče darovalcev krvi. Dajte pint krvi, da rešite življenja.

Proti Dunaju!

S tanki in kozaki so se včeraj Rusi obrnili proti Dunaju na 90 milj dolgi fronti na obeh straneh Donave, dve armadi pa sta vdrli dalje v Budimpešto in sta zavzeli 12 okrajev v predmestju.

Rdeča armada je zapadno od Budimpešte že napredovala kakih 31 milj in je zavzela Tavaros, 57 milj od avstrijske meje in 94 milj od Dunaja.

Radijska postaja v Budimpešti je utihnila, Nemci pa se trdovratno branijo in zadržujejo veliko rusko armado, ki bi se sicer pridružila armadi, ki prodira proti Dunaju.

Druga ukrajinska armada maršala Malinovskega in tretja ukrajinska armada maršala Tolbuhina počasi razbijata notranje utrdbe Budimpešte in Berlin naznanja, da so Rusi pričeli s težkimi topovi obstreljevati mesto. Berlin tudi pravi, da je včeraj napadlo Budimpešto nad 400 ruskih bombnikov in napadalnih aeroplanov.

Na planjavi severno od Donave pri Bratislavi in na planjavi južno od velike reke pri Gyoeerju se Rusi pripravljajo na dvojni napad na Dunaj. Zadeli so že na prvo vnanjo obrambno črto.

Ob severnem bregu je armada maršala Malinovskega dospela do reke Hron, ki je prva naravna zapreka na poti proti Bratislavi na 35 milj dolgi fronti med Rybnikom in Donavo.

Kot pravijo poročila iz Pariza, slovaški partizani pripravljajo veliko vstajo, da poženejo Nemce iz dežele. Na Dunaju so ulice polne ljudi, ki beže iz mesta.

Rusi so pregnali Nemce iz doline med rekama Hronom in Ipolyem, so vjeli 2200 Nemcev in Madžarov ter so oddalili še 21 milj od Nove Zamyk, kjer se steka devet cest in ena železnica.

Na južnem bregu Donave prodira armada maršala Tolbuhina na 55 milj dolgi fronti med Blatnim jezerom in Donavo ter je zavzela Neszmely in Tavaros.

V predmestjih Bude, zapadnem delu Budimpešte, se bi jejo srditi poulični boji in Rusi prodirajo proti sredini mesta. Berlin poroča, da so se več ur bili vroči boji za pocest Vasuti železniškega mosta, ki veže Budo s Pešto.

Nemci streljajo ameriške ujetnike

Ameriški glavni stan v Franciji naznanja, da so Nemci streljali enega ameriškega poročnika in štiri vojake, ki so jih vjeli zapadno od Bastogne, nato pa so jih še z okovanimi čevlji suvali v obraz.

To kruto početje je bilo potrjeno po pričah in isto je potrdil ameriški vojak, ki se je edini rešil izmed šestih vojakov in je bil sam hudo ranjen. Ameriški oddelek enega poročnika in petih vojakov je bil ubit 17. decembra zapadno od Bastogne, ki je veliko prometno središče v Belgiji. Nemci so ujetnike najprej izpraševali, nato pa so jih postrelili. Tudi vojak, ki se je slednjič rešil, je dobil več strelcev. Delal se je mrtvega in Nemci so ga pustili ležati med drugimi. Ko pa so Nemci odšli, se je plazil poldrugo miljo, da je zopet prišel v ameriško črto.

GRČIJA BO IMELA REGENTSTVO

Kot poroča United Press so delegati na konferenci v Atenah sklenili, da je za Grčijo do ljudskega glasovanja postavljeno regentstvo pod nadškofom Damaskinosom, ki je kot predsednik razpustil konferenco do časa, ko se mu bo zdelo primerno, da jo zopet skliče.

Pred včerajšnjo konferenco je imel nadškof razgovor z angleškim vnanjim ministrom Edenom.

Na konferenci so zastopniki ELAS-a bili pri volji vkloniti se zahtevi angleškega generala Scobiea, da izroče orožje, toda so zahtevali, da mora tudi odložiti orožje vladna armada, kakor tudi orožništvo in policija.

Peter Rallis, mornariški minister v Papandreouovi vladi in vladni delegat na konferenci je rekel, da ELAS-ovih pogojev nikakor ni mogoče sprejeti. Nadškof Damaskinos pa je bil bolj popustljiv in je rekel, da bo njihove pogoje še proučil in da jim bo poslal odgovor.

Poleg drugega so ELAS-i tudi zahtevali, da je sestavljena nova vlada, v kateri naj bi bil ELAS zastopan od 40 do 50 odstotkov.

Po konferenci je Churchill naznanil, da bodo o grški krizi razpravljali na svoji konferenci veliki trije; predsednik Roosevelt, Churchill in maršal Stalin.

AMERIŠKE ROBOTNE BOMBE

Armadni zračni urad je od Republic Aviation Co. naročil 1000 robotnih bomb, toda jih ni naročil večje množine, ker se hoče najprej prepričati, ako jih je mogoče odposlati tako, da natančno zadenejo svoj cilj.

Ameriške letelne bombe so slične nemškim in jih Nemci sedaj porabljajo v svoji ofenzivi v Belgiji.

Kot znano, nemške letelne bombe ne zadenejo natančno cilja, proti kateremu so poslale, ameriška armada pa hoče najprej s poskusi doznati, če je ž njimi mogoče natančno zadeti cilj.

DRUGI POSKUŠENI NAPAD NA MINISTRA CHURCHILLA

Kot pravi neko angleško poročilo, so bili v Atenah oddani strelji iz strojne puške na angleškega ministrskega predsednika Churchilla in njegove tovariše, toda nikdo izmed njih ni bil zadet, toda ena krogla je zadela neko grško deklico, ki bo mogoče podlegla rani.

To je bil že drugi poskušan atentat na Churchilla, odkar se mudi v Atenah. V torek je policija kmalu po Churchillovem prihodu v Atene v kanalu pod hotelom Great Britain našla skoro eno tono dinamita.

Pri včerajšnjem napadu so strelji iz strojnice zgrešili ministra Churchilla komaj za 30 jardov.

Angleški viri zatrjujejo, da je bil napad namenjen Churchill, generalu siru Haroldu R. L. G. Alexandru, najvišjemu zavezniškemu poveljniku v Sredozemlju in angleškemu generalu Ronaldu Scobieju.

Churchill s svojim spremstvom je stopil v oklopni avtomobil pred ameriškim poslanstvom, ko so pričeli padati strelji in je en strel zadell neko grško deklico, drugi pa so zadeli neko hišo 30 jardov od Churchilla.

Te vrste bombe so tako nezanesljive, da bi n. pr. bomba, ki bi bila namenjena za železniško postajo v Kolinu, mogoče zadela slovito kolinsko katedralo, česar pa Amerikanci nečejo. Bombe iz aeroplana pa morejo pasti na železniško progo, ne da bi zadele katedrale.

Francija postala članica Združenih narodov

V ponedeljek, 1. januarja bo Francija postala 36. članica Združenih narodov. Kot naznanja državni department, bo Francija v ponedeljek ob prisotnosti zastopnikov Združenih narodov podpisala svojo izjavo.

Influenca v Nemčiji in Avstriji

Angleška uradna radio postaja naznanja, da se je po Nemčiji in Avstriji zelo razširila influenza in da je položaj silno resen, ker primanjkuje zdravnikov.

Tam je pripovedoval svojo povest, ko so mu zdravniki šivali rane.

NEMCI V ITALIJI PRIČELI OFENZIVO

Nemška armada feldmaršala von Kesselinga je nepričakovano pričela ofenzivo na fronti pete zavezniške armade in je vdrila v ameriško črto tri milje. V teku so najbolj vroči boji, odkar so zavezniški pričeli napadati Gotsko črto.

Nemci prodirajo proti jugu po dolini Serchio, kakih 15 milj v notranjosti od zapadne obale v smeri proti Lucei in so pregnali črne ameriške čete iz vasi Barge in Galliceana. Svojo ofenzivo Nemci podpirajo s silovitimi artilerijskim ognjem.

Ameriški letalci so se v polni meri poslužili levega vremena in so bombardirali nemške postojanke in artilerijska gnezda.

Nemci so napadli na šest milj dolgi fronti na obeh straneh reke Serchio in po bližnjem pogorju ter so kmalu prebili prednjo ameriško črto.

Nemški radio naznanja, da se na strani Nemcev bore tudi italijanske fašistične čete.

Zavezniški glavni stan je sicer naznanil, da so Nemci pričeli ofenzivo, toda ne omenja, v kolikem obsegu.

Na fronti osme armade med Faenzo in Ravenno se položaji zadnjih 24 ur ni premenili. Kanadske straže so zadele na močan nemški odpor južno od Alfonsine.

Zavezniški aeroplani so bombardirali železniške mostove v severni Italiji.

Zaradi praznika Novega leta dne, ne izide v ponedeljek "Glas Naroda", prihodnja številka bo izšla v torek, dne 2. januarja, 1945. Uprava.

Kongresnica Luce hodi svoja pota

Medtem ko se je komisija poslanske zbornice, ki je šla v Evropo, da si ogleda položaj na raznih frontah, že vrnila bodisi v Washington ali na svoj dom, je kongresnica Mrs.

Clare Boothe Luce zaostala in je v sredo govorila po radio ter povedala, da bo vojna v Evropi končana pred prihodnjim Božičem.

RUSI BODO GOSPODARILI V AVSTRIJI

Vsled nepričakovane ofenzive feldmaršala v. Rundstedta in velike ruske ofenzive na Madžarskem je sedaj mogoče sklepati, da bodo Rusi gospodarili in v vsej jugovzhodni Evropi vojaško in politično in za precejšnjo dobo, predno se bodo z njimi tam sestali zavezniški.

Vlade na Rumunskem, Bolgarskem in v Jugoslaviji so prijazne Rusom, sedaj pa je bila pod ruskim pokroviteljstvom postavljena začasna madžarska vlada v Debrečinu in Moskva pričakuje madžarsko delegacijo, da sklene z Rusijo premirje.

V nekaj tednih bodo Rusi na avstrijski zemlji in bodo z Dunajem napravili isto, kot so napravili v Budimpešti, da ga bodo namreč obšli in obkolili. Rusi bodo tudi osvobodili Avstrijo, in zavezniški ne bodo prej prišli tja, kot šele potem, ko bo porazena Nemčija.

Vsled tega so avstrijski, kakor tudi ameriški in angleški krogi v Londonu vzemirjeni in razmišljajo o tem, kako namerava Moskva obnoviti neodvisno Avstrijo in če bo nova avstrijska vlada po volji treh velikih.

Med velikimi tremi je bilo dogovorjeno, da bo v Avstriji postavljena trojna vojaška vlada do časa, ko bo mogoče najti moč, ki bodo postavili demokratsko vlado.

Dogodki na Rumunskem, na Bolgarskem, na Grškem in v Jugoslaviji kažejo, da narodi izbirajo vlade, ki so bolj po volji Rusiji, kot pa Angliji.

V novi začasni madžarski vladi sta dva komunisti, trije zastopniki malih posestnikov, štirje socialisti in trije generali. Generali so dezertirali k Rusom, ko je admiral Horthy odpovedal svojo zvezo z Nemčijo in je Ferenc Szalasi sestavil vlado. Madžari v Londonu so se popolnoma vdali v domnevo, da bo Rusija ravno tako imela največji vpliv na Madžarskem, kakor v Čehoslovaki.

Londonski krogi o grškem položaju

Angleški vladni krogi odkrito priznavajo, da se je Churchillova misija v Atene izjalovila, navzlic temu, da je prišlo do sporazuma, da je postavljeno regentstvo, ki bo vladalo Grčiji do splošnih volitev.

Churchill in Anthony Eden sta se danes vrnila v London. Njuno potovanje, ki je imelo za cilj vstaviti državljansko vojno, je dovršilo samo eno stvar: na konferenci so se sestali zastopniki vlade in ELAS-a in so se sporazumeli za regentstvo, boji pa se nadaljujejo in v spor med strankami še ni poravnano.

Angleški časnikarski poročevalec v Atenah je sporočil, da bo Churchill grškemu kralju Juriju, ki živi v Londonu, priporočil, da sprejme regentstvo. Kralj dosledno kljubuje regentstvu, toda prav gotovo se bo vklonil Churchillovemu priključku.

S francoske fronte

Gorenja slika: tanki na poti na fronto. — Dolenja slika: francoski vojaki peljejo pri Mulhausenu vjete nemške vojake v ujetništvo.

"GLAS NARODA"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 51st YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Kraljevski postopači in -- njihovi zavezniki

Dolžnosti vsega priprostege prebivalstva v deželah zaveznikov je bojovati se in delati. Vojaki, ki žrtvujejo svoja življenja na bojnih poljanah, in delavci, ki so zaposleni v tovarnah za izdelovanje vojnih potrebščin, skoraj ničesar ne vedo o "mukah", v kateri žive takovane ubegle vlade, katerih člani so: — ubegli kralji, kateri si domišljajo, da morajo vladati po "božji milosti", in takozvani "ministri" in polkovniki, kateri so utekli iz svoje domovine potem, ko so ukradli v svojih domovinah milijone ljudskega denarja, kateri denar sedaj trošijo v prvovrstnih londonskih hotelih.

Medtem ko so morali navadni prebivalci Jugoslavije, Poljske, Belgije, Nizozemske in Grške stradati, krvaveti in se bojovati proti nacijem, so zgoraj omenjena kraljeva zalega in "vladajoči krogi" po nacijah zasedenih držav, pokradli državne zaklade "svojih" držav in pobegnili v London. Ako bi londonska in washingtonska vlada poskrbeli za to, da se v Angliji in Združenih državah naloženi denar imenovanih držav začnejo zapleniti, potem bi zgoraj omenjeni vagabondi in izgnanstvu morali delati, ali se pa boriti proti sovrznikom vsega sveta, baš kakor morajo tudi njihovi priprosti rojaki delati in se boriti za osvoboditev svoje domovine. Toda, kakor znano, temu ni tako, in tolpa monarhistov, goljufov ter ostalih tovrstnih postopačev, ki žive v londonskih hotelih, imajo na razpolago milijone dolarjev svojih ljudstev, kateri denar porabljajo v svrhu vsestranske korupcije.

V domačem, ameriškem časopisju čestokrat čitamo vprašanja čitateljev, čemu češkoslovenska vlada, katera posluša tudi v inozemstvu, nikdar ne zahteva denarja, katerega ima imenovana republika v inozemskih bankah, in čemu se ne boji zavezniki vlad in prebivalstva v svoji domovini. Odgovor je jasn. Češkoslovenska vlada v inozemstvu, je edina vlada zasedenih držav Evrope, katera v resnici zastopa vse prebivalstvo imenovane države. Ta vlada je v resnici demokratska in se v nikakem pogledu ne more primerjati z druhaljo ostalih zamejnih vlad v Londonu, katerih člani so feudalni, monarhistični in avtokratični zarotniki proti svojim lastnim narodom.

Zamejni postopači, ki žive v najboljših londonskih hotelih v razkošju, se agentje dr. Goebelsa in njihova naloga je povzročiti nesoglasje in izdajstvo v onih zaveznikih krogih, katere nacistična propaganda ni zamogla doseči. Ti vagabondi in zamejstvu žive udobno v londonskih hotelih in kličejo na pomoč ameriško in angleško vojaštvo, katero mora potem streljati in razorožiti one iste patrijote, kateri so se že leta borili v svojih gorah in planinah, da tako pripravijo pot ameriškim in angleškim vojakom za končno osvoboditev svoje domovine od nacističnih roparjev in morilcev.

Kdo odobrava sedanje klanje na Grškem? Ne navadno ljudstvo v Angliji in niti eden edini demokrat na vsem ostalem svetu. Edinole nacistični vodje in omenjeni vagabondi v London kriče: "Izstradajte in postreljajte to 'druhal'!"

In medtem, ko dr. Goebelsovi zavezniki, oziroma omenjeni postopači v Londonu podpirajo protistajo, in medtem, ko angleško vojaštvo na Grškem in v Belgiji skuša na vsak način zatreti narodno gibanje — jim pride še nacijsko vojaštvo na pomoč z: ofenzivo v Belgiji in Luxembourg.

Tekom zadnjih par mesecev je Hitler skrbel za to, da je ostali svet bil uverjen, da Nemčija nima več dovolno število vojaštva na razpolago. Toda neoporeklivo dejstvo je, da ima Hitler več kakor deset milijonov delavcev in vojnih ujetnikov iz zasedenih dežel, kateri vsi delajo deloma v tovarnah za izdelovanje vojnih potrebščin in deloma služijo kot vojaki v nacistični vojski. To dejstvo se le malokdaj vpoštevava v našem dnevnem časopisju, dasiravno je znano da ima Hitler na razpolago milijonske množice delavcev iz inozemstva, katerih število je skoraj toliko, kakor število vse oborožene sile Združenih držav.

Med omenjenimi desetimi milijoni nemških sužnjem, med katerimi je tudi na tisoče Slovencev, je več milijonov izurjenih rokodelcev, posebnih polkih takozvanega vojaškega delavstva.

Da, Hitler je vpregel deset milijonov moških najboljših starosti iz osvojenih dežel Evrope, v svojo vojsko, dočim imajo zavezniški iz po Hitlerja osvojenih dežel Evrope na razpolago le — nekoliko idijotičnih kraljev, quizzijskih luterkarjev in postopajočih polkovnikov.

Sedanja nacistična ofenziva v Belgiji je dovedla vso ameriško javnost do uverjenja, da je povsem nepotrebno obžalovati in uvaževati fevdalne ostanke srednjega veka, kateri sami sebe nazivajo "zamejne vlade" in da JE POTREBNO uvaževati one rodoljube, kateri so ostali v svoji domovini tekom okupacije po nacijah. Naša republika nima opravka z izgnanimi in ubeglimi kraljevimi postopači v londonskih hotelih, pač pa mnogo bodočih opravkov z ljudstvi osvobodjenih dežel, in sicer kljub vsej nacistični ofenzivi v zapadni Evropi, kajti želje in cilji teh narodov so oni isti, kakoršnji so bili oni naših prednikov v letu 1776.

POLITIČNI VIHARJI V WASHINGTONU

Napisal za ONA Herbert Seligmann

Ob koncu tega leta se je nabralo nad Washingtonom precej črnih političnih oblakov, ki so se vsi zgoščili nad velikim problemom, ki je preglaševal vsega svobodnega sveta — kako čim hitreje in čim popolneje je poraziti nacizem in fašizem in potem ustvariti na zemlji trajen in pravičen mir.

Tri važna vprašanja so bolj kot vse drugo razburila duhove: Težave z Veliko Britanijo — Vojaške težave, ki so nastale kot posledica mogočnega nemškega napada na zahodni fronti — Razdvojenost v senatu in v vsej deželi glede imenovanja v novo-organiziranem zunanem ministerstvu.

Glede naših odnošajev z Veliko Britanijo je treba omeniti, da so zelo nekateri angleški korespondenti v Washingtonu prišli do zaključka, da je Churchillova vlada zagrešila nekaj grozotnih budalosti — in v politiki je budalost mnogo resnejša in nevarnejša kot najhujši zločin. V to kategorijo spada podpiranje reakcije in kraljev na Grškem in v Italiji, oborožena podpora nepriljubljenega režima na Belgijem, a pred vsem dejstvo, da so streljali na ljudstvo v Atenah, ker je zahtevalo svoobodo. To je silno prevzelo in skoro prestrašilo najhujše sloje v Ameriki in odtnjilo Veliki Britaniji velik in vpliven del javnega mnenja.

Druga zadeva je vojaški problem na zahodni fronti v Evropi. Mogočni in fanatični napad, katerega so Nemci začeli na zahodni fronti — v katerem so uporabljali nova tajna orožja — bo globoko pretrsel javno mnenje v Evropi. Zakaj je vojaška cenzura poskušala zakriti obseg nemškega napada in njihovo tajno orožje, ni jasno. Vsekakor bo ta napad na zahodni fronti še poostil pomanjkanje ladijskega prostora, ki je bilo že pred nemškim protinapadom tako veliko, da je oviralo oskrbovanje civilnega prebivalstva v Evropi, v kolikor je že osvojen. Posledica ofenzive v tem pogledu bo, da bodo imeli združeni narodi v Evropi še večje težave s civilnim prebivalstvom.

Morda po slučaju, morda pa tudi na podlagi skrbnih računov, so Nemci navali ravno v trenutku, ko so se pojavile resne sporne točke med zavezniki. Vojaška kriza na zahodni fronti predstavlja torej obenem tudi resno politično krizo, katero Nemci izko-

bodo mogli pozabiti, kako je senat napadal politiko State Departmenta.

Predsednik Roosevelt je sam do neke mere priznal važnost te opozicije, ko je dal jasno razumeti, da bo imel State Department izvajati njegovo politiko.

Ta vihar, ki je dvignil mnogo prahu v Washingtonu, je pokazal, da ameriška zunanja politika ne more več ostati negativna in pasivna. Prav tako kot so oborožene sile Zedinjenih držav povsod agresivno na delu proti našim sovražnikom, mora tudi naše zunanje ministerstvo s precejšnjo agresivnostjo postati zunaj v svetu predstavnik želja in idealov ameriškega ljudstva. Ako hoče State Department odgovorjati tem zahtevam, bo moral ostati v zvezi z ljudstvom, tako da bo vedel, kaj narod hoče. Le tako bo moglo priti do tega, da bodo zahteve javnosti izvedene, in kadar bodo izvedene, da bo narod tudi zvedel kaj so bile posledice. Le tako bo narod razumel, za kaj gre in pozabil bo svoje sedanje dvome in nesigurnosti — in svojo grenkobo.

Vojni stroški v novembru \$7.095.000.000

Washington. — Vojni stroški Zedinjenih držav so bili v mesecu novembru \$7.095.000.000, torej za \$352 milijonov manj kot v oktobru, kar iznaša 4,7 odst. Te podatke je objavilo finančno ministerstvo. Vojni stroški na dan so bili v novembru \$272.900.000 proti \$286.400.000 v oktobru.

Bencin za zasebne avtomobile — 36% količine leta 1941

Washington. — Chester Bowles, ravnatelj OPA, je izjavil na radiu, da je "količina bencina na razpolago za zasebne avtomobile natančno 36 odstotkov, torej približno tretjina tega kar je bila leta 1941, leto pred Pearl Harborjem. Torej vsega skupaj tretjina tolike bencina za vse one, ki morajo voziti s svojim avtomobilom. Iz tega je razvidno, zakaj so posestniki avtomobilov tako občutno trpeli pod pomanjkanjem bencina. Noben drug racionalen predmet ni bil tako silno reducirán. Niti surovo maslo ali sladkor. Dobivamo 70 odst. toliko surovega masla in 80 odst. toliko sladkorja kot pred vojno. A bencina imamo le 36 odst. toliko za zasebne vozove, kot v letu 1942."

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI
IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancev za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburkljiva povest
v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtiku gotovino oz. znamke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING

COMBANY

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

RAZGLEDNİK

ZGODOVINSKI DNEVI V DECEMBRU

George Washington je bil v drugič izvoljen predsednikom Združenih držav potom jednoglasnega elektralnega glasovanja, dne 5. decembra 1792. Osmi predsednik naše republike, Martin van Buren, je bil rojen dne 5. decembra 1782 v Kinderhook, N. Y.

Osemnajsti amendment ustave Združenih držav, potom katerega se je odpravila prohibicija, je bil odpravljen v kongresu, dne 5. decembra 1933.

V decembru 1930 so v Moskvi pričeli z gradnjo nove palače Sovjetov. Ustanovitev observatorija naše vojne mornarice se je izvršila v Washingtonu, D. C., dne 6. decembra 1830.

Istega dne, leta 1492, je Kolumb odkril otok Haiti in ga imenoval "Hispanila". Velik parnik, naložen z streljivom, se je razletel v luci Halifax, N. S., Kanada, dne 6. decembra, 1917. Posledice: tretjina mesta je zgorela; 1126 ljudi je zgorelo; 3000 hiš se je podrla in škoda je bilo za \$20.000.000.

Država Kentucky je postala neodvisna država v decembru, 1790.

Prvi predsedniški govor potom radija, naslovljen našim državljanom, je govoril predsednik Calvin Coolidge, dne 6. decembra 1923.

William Williams, prvi naseljenik v Fort Dodge, la., je bil rojen v decembru 1796. Japonci so napadli Pearl Harbor, Hawaii, dne 7. decembra 1941; 2638 mornarjev in 91 častnikov naše mornarice je bilo ubitih in 656 mornarjev in častnikov ranjenih. Istočasno je bilo tudi 168 naših vojakov in častnikov ubitih. Naslednje-za dne je Japonska napovedala vojno Združenim državam in Angliji in pričela z napadom na Filipinske otočje.

Država Delaware, prva država, ki je odobrila ustavo Združenih držav, je to storila dne 7. decembra 1787.

Zahvalni Dan, so slavili v Združenih državah v l. 1865 dne 7. decembra. Tedanji predsednik, Andrew Johnson, je namreč pozabil izdati tozadevno proklamacijo v novembru imenovanega leta.

Država Maine je vložila prošnjo za vstop kot država v Združene države, v decembru leta 1819.

Dne 7. decembra 1917 so Združene države napovedale vojno nekdanji Avstro-Ogrski monarhiji.

V decembru 1775 se je pričelo obleganje mesta Quebec v Kanadi pod vodstvom generala Richarda Montgomeryja in Benedicta Arnolda.

Dne 8. decembra 1776 so Angleži osvojili mesto Newport, R. I.

Prvo zlato, ki je dospelo iz Californije, so shranili v ličarni za denar v Washingtonu, v decembru 1884.

V decembru 1620 so se izkrcali prvi naselniki v Plymouthu, Nova Anglija. Po julijan-

skem koledarju je bilo to dne 11. decembra. Ko so kasneje v Novi Angliji pripoznali gregorijanski koledar, so imenovali datum spremenili. Od tedaj slave v Novi Angliji takozvani spominski dan prednikov, dne 22. decembra vsako leto.

Indiana je postala devetnajsta država Združenih držav, dne 11. decembra 1816.

Razputin, pravoslavni redovnik, ki je imel velikanski vpliv na člane ruskega "dvora", je bil ustreljen dne 15. decembra, 1916 v Leningradu.

Slavni glavar Indijancev rodu Sioux, Tatanka Yotanka, (Sitting Bull) je bil ustreljen v svojem taborišču ob reki Grand River, North Dakota, dne 15. decembra 1890, ker se je upiral aretaciji.

Bitka pri Nashville, Tenn., tekom državljanske vojne, se je končala dne 16. decembra, 1864.

V decembru 1811 se je pripetilo več potresov pod dnem vletoka Mississippi. Več majhnih nasebin je bilo razdejanih in tedaj je preko noči nastalo jezero, ki je znano pod imenom Reelfoot Lake, ki je 14 milj dolgo.

Vlada Združenih držav je v decembru 1851 naznanila Napoleonu, da ne bode dopustila ustanovitvi "cesarstva" v Mehiki pod htkarskim "cesarjem". Maksimilijanom, bratom bivšega avstrijskega cesarja, Fran Josipa.

Tretja država, ki je odobrila ustavo Združenih držav, je bila država New Jersey. Odbritev zvezne ustave, se je tankaj izvršila dne 18. decembra 1787.

Vsenčilisce države Alabame, so ustanovili v decembru leta 1821.

Williamsburški most v New Yorku, so izročili promet dne 19. decembra 1906. Vedal je \$24.100.000.

Velika bitka, ki je znana pod imenom "bitka na močvirju", in ki se je vršila med belini prisiljenimi in domačini iz rodu Narragansett blizu sedanje- ga mesta South Kingston v državi Rhode Island, se je zaključila dne 19. decembra, 1675.

Prvo električno razsvetljavo so napravili na Broadway v New Yorku, v decembru leta 1880. Ta razsvetljava je bila le milijo dolgo.

Francija je izročila mesto New Orleans v Louisiana, v decembru 1803.

Banka Združenih držav, pričela je poslovati v Philadelphiji, Pa., v decembru, leta 1790.

Država Texas je proglasila svojo neodvisnost od Mehike, dne 20. decembra 1835 in je postala neodvisna republika.

Država South Carolina je izstopila iz Združenih držav v decembru leta 1860., oziroma ob pričetku državljanske vojne.

Kupite en "extra" bond danes!

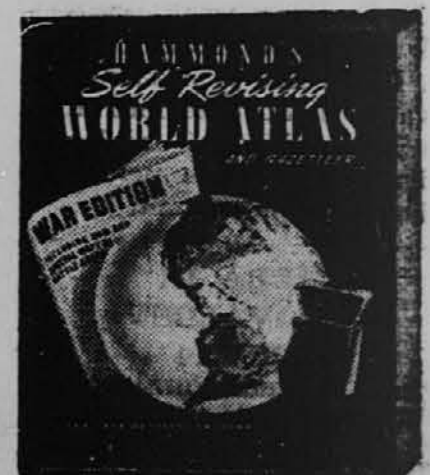
NOVA IZDAJA "Hammondov SVETOVNI ATLAS"

V njem najdete zemljevide vsakega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platno in ima 270 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

Kratka Zgodba

Anton Čehov

STAVA

1. Bila je temna jesenska noč. Stari bankir je hodil v svojem kabinetu iz kota v kot in se spominjal, kako je nekega jesenskega večera pred petnajstimi leti priredil gostijo. Na tej pojedini je bilo mnogo pametnih ljudi in bili so zanimivi razgovori. Govorili so tudi o smrtni kazni. Gostje, sredi katerih je bilo nemalo učenjakov in novinarjev, so večino bili proti smrtni kazni. Smatrali so ta način kaznovanja za zastarelo, neprimeren za krščanske države in za nenaravne. Po mnenju nekaterih bi morali smrtno kazeno povsem zamenjati z dosmrtno ječo.

Ne soglašam s tem, je rekel bankir. Sicer nisem poskušal nesmrtno kazni ne dosmrtno ječo, toda če je mogoče govoriti a priori, je po mojem mnenju smrtna kazen moralnejša in humanejša od dosmrtno ječe. Smrtna kazen umori naenkrat, dosmrtna ječa pa počasi. Kdo je okrutnejši: tisti, ki vas ubije v teku nekaj minut ali tisti, ki izvleče iz vas življenje v teku minut, ali tisti, ki izvleče iz vas življenje v teku mnogih let?

I prvo i drugo je najhujše, je omenil nekdo izmed gostov, oboje ima en in isti cilj: odvzeti življenje. Toda država ni bog. Njena pravica, jemati tega, česar ne more povrniti, če bi to zaeželela.

Med gosti je bil tudi neki pravnik, mlad človek, star okrog petindvajset let. Ko so ga vprašali za njegovo mnenje je rekel:

Smrtna kazen in dosmrtna ječa sta enako nujni kazni. Toda če bi mi poudarili, izbirati med smrtno kaznijo in dosmrtno ječo, bi na vsak način izbral drugo. Živeti na kakršenkoli način je boljše, kakor sploh ne živeti.

Razvnel se je živahen prepir. Bankir, ki je bil tedaj še mlajši in nervoznejši, je naenkrat prišel ves iz sebe. Udaril je s pestjo po mizi in zakričal proti mlademu pravniku:

Ni res! Stavim dva milijona, da ne presedite v ječi ni pet let.

Če mislite resno, je odvrnil mladi pravnik, potem stavim, da jih presedim ne pet, temveč petnajst let.

Petnajst! Drži! je kričnil bankir. Gospoda, stavim dva milijona!

Pristanem! Vi stavite dva milijona, jaz pa svojo svobodo, je rekel pravnik.

In ta divja in nesmiselna stava se je izpolnila. Bankirja, ki tedaj ni računal s svojimi milijoni, je ta stava vzhvela. Pri večerji se je norčeval iz pravnika in govoril:

Naj vas sreča pamet, mladi človek, dokler se ni prepoznal. Za mene sta dva milijona malenkost, vi pa riskirate, izgubite tri ali štiri najboljše leta svojega življenja. Pravim, tri ali štiri, ker več ne presedite. Ne pozabite, nesrečnik, da je prostovoljno ječo mnogo težje prenašati. Misel, da imate vsak trenutek pravico, priti na svobodo, vam zastrupi vaše bivanje v ječi. Žal mi je vas!

Zdaj, ko je bankir korakal iz kota v kot, se je spominjal vsega tega in spraševal samega sebe:

Žakaj sta stava? Kakšna korist je od tega, da je pravnik zgubil petnajst let življenja, jaz pa vržem stran dva milijona? Ali more to ljudem dokazati, da je smrtna kazen slabša ali pa boljše od dosmrtno ječe? Ne, ne! Nesmisel! Z moje strani je bila to kaprica sitnega človeka, s strani pravnika pa navaden pohlep po denarju.

Potem je premišljeval o tem, kar se je zgodilo po omenjenem večeru. Določeno je bilo, da bo pravnik zaprt in da se bo nahajal pod najstrožjim nadzorom v eni izmed hiš, zgrajenih na bankirjevem vrtu. Dogovorila sta se, da v teku petnajst let ne bo smel prestopiti praga te hišice, videti živih ljudi, slišati človeških glasov in dobivati pismen in časopisov. Dovoljeno mu je pa bilo, imeti glasbeni instrument, brati knjige, pisati pismo, piti vino in kaditi tobak. Z znanjem svetom ni mogel imeti druge zveze

ko skozi majhno okno, ki so ga namenoma napravili. Vse, kar je bilo treba, knjige, note, vino in ostalo, je mogel dobiti samo skozi okno. Pogodba je predvidevala vse podrobnosti glede zapora in je med drugim obvezovala pravnika presedeti točno petnajst let in sicer od dvanajste ure dne 14. novembra 1870 do dvanajste ure dne 14. novembra 1885. Najmanjši poskus s strani pravnika, prekršiti pogoje tudi dve minuti do izteka termina, je oproščal bankirja dolžnosti, da mu plača dva milijona.

Prvo leto zapora je mladi pravnik kolikor je bilo mogoče, sklepal po njegovih kratkih zapisih, močno trpel od samotnosti in dolgega časa. Iz njegove hiše je bilo vedno, podnevi in ponoči, slišati zvoke glasovirja. Odrekel se je vinnu in tobaku. "Vino," je pisal, vzbuja želje, želja je prvi sovražnik jetnika. Pri tem ni nič bolj dolgočasnega ko piti dobro vino in ne videti nikogar. Tobak kvari zrak v sobi."

Prvo leto so mu pošiljali knjige, predvsem lahke vsebine: romane z ljubavno vsebino, kriminalne in fantastične povesti, komedije in podobno. Drugo leto je glasba umolknila. Mladi pravnik je zahteval v svojih zapisih samo klasične. Peto leto so se spet začeli zvoki glasovirja in jetnik je zahteval vino. Tisti, ki so ga opazovali skozi okno, so pripovedovali, da je celo leto samo jedel, pil in ležal na stelji, pogosto zdehal in se jeznostno razgovarjal s samim seboj. Knjige ni več čital. Včasih ponoči je sedel k pisani, pisal dolgo, proti jutru pa je raztrgal vse, kar je napisal. Nekoč so slišali, da je jokal. V drugi polovici šestega leta se je jetnik začel marljivo učiti jezikov, proučevati modroslovje in zgodovino. Teh ved se je poprijel tako poželjivo, da je bankir komaj mogel pravočasno naročiti potrebne knjige. V teku štirih let po njegovi zahtevi je bilo naročeno okoli šest sto zvezkov. V tem času je dobil bankir nekega dne od jetnika tudi tole pismo:

"Pišem vam te vrstice v šestih jezikih. Pokažite jih poznavalcem. Naj jih preberejo. Ako ne najdejo niti ene napake, vas prosim, da velite ustreliti iz puške na vrtu. Ta strel ni bo dokaz, da moji napori niso bili zaman. Geniji vseh stoletij in dežel govore različne jezike, toda v njih gori isti plamen. Ah, ko bi vedeli, kakšno nezemeljsko srečo preživlja zdaj moja duša, ker sem zmožen razumeti toliko jezikov."

Jetnikova želja je bila izpolnjena. Bankir je zahteval ustreliti dvakrat na vrtu. Po desetem letu je jetnik sedel nepremično za mizo in čital evangelij. Bankirju se je zdelo čudno, da je človek, ki je premagal v teku štirih let šest sto zvezkov modrih knjig, porabil skoraj eno leto za eno dobro razumljivo in nedebele knjigo. Za evangelijem sta prišla na vrsto zgodovina religij in bogoslovje. V teku zadnjih dveh let zapora je jetnik bral izredno mnogo in brez vsake izbiro. Enkrat se je bavil z naravnoslovijem vedami, potem je zahteval Byrona in Shakespeara. Včasih so dobili od njega zapiske, v katerih je prosil istočasno kako kemijo ali medicinski učbenik, obenem pa kak roman ali kakršenkoli filozofski ali bogoslovni traktat. Njegovo čitanje je bilo podobno plavanju sredi morja, sredi kosov razbite ladje. Zdelo se je, da je v reševanju svojega življenja s strastjo pograbil za ta ali drugi kos.

(Konec prihodnjic.)

Poroka

Bridgeport, O. — Dne 11. novembra se je poročil John Blatnik, ki se nahaja v aviatični šoli v Maewell Fieldu, Ala. Nevesta je poljske narodnosti po imenu Gladys Veleha.

Iz Willarda, Wis.

Pri družini John Pernich so se oglasile rojenice in pastile sinke. — Resno je zbolel Joseph Pekol, ki je bil odpeljan v bolnišnico v Marshfield. Njegovo stanje je kritično. — V bolnišnico v Eau Claire je bila odpeljana tudi žena Franka Petkovskega, ki se je morala podvreči resni operaciji.

Zadnji meseci kanadskega sedanega parlamenta

Ottawa. — Sedanji kanadski parlament bo deloval do 16. aprila 1945 in potem se razide. Sicer nekateri zastopniki, zlasti pa senator F. B. Black (New Brunswick), zhtevajo, da se delovanje sedanega parlamenta podaljša, toda večina senatorjev je za to, da se parlament razide imenovanega dne, in da se razpišejo nove volitve. Toda do 16. aprila se zamore položaj še dokaj spremeniti.

Louis Rigler

Po kratki in mučni boleznici je preminil na svojem domu v Clevelandu, O., dobro poznani Louis Rigler, star 62 let. Doma je bil iz vasi Neredi, fara Rob pri Velikih Laščah, kjer zapuščala brata Johna in sestro Frances ter več sorodnikov. Tukaj je bival 43 let. Zapuščala soprogo Mary, rojeno Meden, doma iz Selčka pri Begunjah, bratrance Frank Cimperman.

Jacob Tancek

V soboto zvečer je nagloma preminil za srčno kapjo Jacob Tancek, star 73 let. Rojen je bil v Iški Loki pri Igu, kjer zapuščala brata in sestro ter več sorodnikov. Tukaj je bival 40 let in zapuščala žalujočo soprogo Magdaleno, rojeno Ravniki se imenuje v slovenskem prevodu "Nebeški sunek". Novi list je glasilo kanadskega padalnega oddelka št. A35. Pri tem oddelku služijo novinci ki se uče skakati iz eopla-nov z pomočjo padal ali parashut. Uredniki tega lista so dali svojem listu označeno ime, ker vsak padalec, ko se padalo nad njim odpre in prične leteti proti zemlji, občuti nekak sunek po vseh svojih živcih. In ker padajo taki vo-jaki "iz neba," je ime novega lista seveda umestno.

"Nebeški sunek"

Camp Shilo, Man. — V tukajšnjem vojaškem taborišču je ravnokar izšla prva številka vojaškega lista imenom: "The Heavenly Jerk", oz. lista ki se imenuje v slovenskem prevodu "Nebeški sunek". Novi list je glasilo kanadskega padalnega oddelka št. A35. Pri tem oddelku služijo novinci ki se uče skakati iz eopla-nov z pomočjo padal ali parashut. Uredniki tega lista so dali svojem listu označeno ime, ker vsak padalec, ko se padalo nad njim odpre in prične leteti proti zemlji, občuti nekak sunek po vseh svojih živcih. In ker padajo taki vo-jaki "iz neba," je ime novega lista seveda umestno.

Johana Smole

Po dolgi in mučni boleznici je dne 15. decembra preminila na svojem domu v Clevelandu Johana Smole, rojena Petrovič. A Ameriki se je nahajala od leta 1905. Stara je bila 60 let. Zapuščala soprogo Jakoba, doma iz Šmarje pod Ljubljano, tri sinove: Jacka, Franka, ki se radi važnega dela nahaja v New Yorku, in Josepha, sestro Mary Sherock, v Iron City, Minn., dva vnuka, in v stari domovini sestro in brata.

Naslov premenjen

Urad United Committee of South Slavic Americans se je preselili iz 1010 Park Ave., na 465 LEXINGTON AVENUE, NEW YORK 17, N. Y.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Knjižica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenskimi) Cena 50 centov

Dobite pri Knjigarni Slovenice Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Ne pozabite krvavečega naznaka iz domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Sloven-skemu Pomolnemu Odboru, ta

Novi Grobovi

S-Sgt. William Plut
Joliet, Ill. — V bojih nad otokom Bonin na Pacifiku je 21. oktobra padel S-Sgt. William Plut, star 21 let, sin družine Marko Plut. Služil je kot strelec na bombniku Liberatoru. — Dne 18. novembra je umrl Leo Ivnik. Zapuščala žena, dva sinova (enega v vojni v Franciji) in dve hčeri.

Edward Grahek
Ely, Minn. — Družina John B. Grahek je bila obveščena, da je padel na Pacifiku njen sin Edward, star 20 let. — Pfc. John Teshel, M.P., piše iz Francije, da se je tam sestel z mladim slovenskim jetnikom, doma od Črnomlja, ki so ga Nemci prisilili v svojo armado.

Pfc. Frank J. Debeve
Jacob Debeve in njegova žena v James City, Pa., sta bila uradno obveščena, da je bil 23. novembra v Nemčiji ubit njen sin, Pfc. Frank J. Debeve, star 27 let, v armadi od decembra 1942 in preko morja od lanskega septembra. Poleg staršev zapuščala tri brate kak roman ali kakršenkoli filozofski ali bogoslovni traktat. Njegovo čitanje je bilo podobno plavanju sredi morja, sredi kosov razbite ladje. Zdelo se je, da je v reševanju svojega življenja s strastjo pograbil za ta ali drugi kos.

Sylvester Molek

V clevelandski mestni bolnišnici je umrl Sylvester Molek, star 61 let. Doma je bil iz vasi Kal, fara Ambrus, odkoder je prišel v sem pred 45. leti. Tukaj zapuščala dva brata, Josepha in Ignatza, in sestro Jennie Virant, v starem kraju pa brata Franka.

Marija Bambič

Dne 2. decembra je po daljši boleznici umrla v clevelandski mestni bolnišnici Marija Bambič, rojena Leskovec, stara 57 let. Rojena je bila na Vrhniki pri Ljubljani, p. d. Kosmačeva Mica. Mož ji je umrl leta 1933, ena hči pa leta 1934. Zapuščala sinove: Mike, Joseph, Frank, Stanley, Cpl. Rudolpha v armadi nekje na Angleškem, in Williama; dve hčeri: Mrs. Rose Hrenko in Frances; sorodnike v Jolietu, Waukeganu, Little Falls, N. Y., v Braddocku in Monessen, Pa., osem vnukov in nečakinjo Sister Mary Marguerite, reda sv. Frančiška v Shelby, O.

John Benda

Dne 19. decembra je umrl v Clevelandu na svojem domu John Benda, star 65 let. Doma je bil iz Sinkovega turna, fara Vodice na Gorenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 32. leti. Tukaj zapuščala žalujočo soprogo Mary roj. Brank, sina S. F. 2/C Franka in Johna ter hčer Ann poroč. Ropos. V stari domovini pa zapuščala brata Franceta.

Elizabeth Penich

Dne 9. decembra je v Little Falls, N. Y., umrla Elizabeth Penich, stara 67 let in rojena pri Kriškem na Dolenjskem. V Ameriki je bila 39 let. Zapuščala svačkinjo v Forest City, Pa., in štiri nečake. Bolna je bila tri leta in članica jednote 28 let.

John Križanič

V clevelandski mestni bolnišnici je umrl John Križanič, star 66 let. Doma je bil od sv. Križa pri Kostanjevici, odkoder je prišel v Ameriko pred 31. leti. V starem kraju zapuščala soprogo Mary.

John Benda

Dne 19. decembra je umrl v Clevelandu na svojem domu John Benda, star 65 let. Doma je bil iz Sinkovega turna, fara Vodice na Gorenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 32. leti. Tukaj zapuščala žalujočo soprogo Mary roj. Brank, sina S. F. 2/C Franka in Johna ter hčer Ann poroč. Ropos. V stari domovini pa zapuščala brata Franceta.

Elizabeth Penich

Dne 9. decembra je v Little Falls, N. Y., umrla Elizabeth Penich, stara 67 let in rojena pri Kriškem na Dolenjskem. V Ameriki je bila 39 let. Zapuščala svačkinjo v Forest City, Pa., in štiri nečake. Bolna je bila tri leta in članica jednote 28 let.

John Križanič

V clevelandski mestni bolnišnici je umrl John Križanič, star 66 let. Doma je bil od sv. Križa pri Kostanjevici, odkoder je prišel v Ameriko pred 31. leti. V starem kraju zapuščala soprogo Mary.

John Benda

Dne 19. decembra je umrl v Clevelandu na svojem domu John Benda, star 65 let. Doma je bil iz Sinkovega turna, fara Vodice na Gorenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 32. leti. Tukaj zapuščala žalujočo soprogo Mary roj. Brank, sina S. F. 2/C Franka in Johna ter hčer Ann poroč. Ropos. V stari domovini pa zapuščala brata Franceta.

Elizabeth Penich

Dne 9. decembra je v Little Falls, N. Y., umrla Elizabeth Penich, stara 67 let in rojena pri Kriškem na Dolenjskem. V Ameriki je bila 39 let. Zapuščala svačkinjo v Forest City, Pa., in štiri nečake. Bolna je bila tri leta in članica jednote 28 let.

Iz Puebla, Colo.

Pri delu v tukajšnji jeklar-ni sta se hudo pobila Mohor Strumbel in Mark Mutz. — Dne 19. novembra je padel v Franciji Rudolph Tezak, sin Anne Tezak, star še ne 21 let, ki je služil pri sanitetjih. — Edward Kovacich, sin družine Frank Kovacich, je bil 17. septembra ranjen v Franciji. Zdravniki so mu morali odrezati nogo in zdaj se zdravi v vojaški bolnišnici v Utahu. — Zadet od srčne kapi je umrl Mike Jersin, doma iz St. Jurja. Zapuščala žena in odrasle otroke.

Lovska sreča

Presto, Pa. — Dne 1. decembra so šli nad srnjake v James City Anton, Charles in Tony Petrovič, Alex Makitka in Art Goodman ter domov pripeljali štiri rogače. — Težko operacijo na slepem črevesju je prestal Frank Skvarča, ki je že iz bolnišnice.

PRVIČ

PRIKAZOVAN FILM

Dan z maršalom Titom in njegovimi bojujočimi partizani. — Istotako se prikazuje Sovjetsko Rusijo v letu 1944... eno leto vojne.

Film najzanimivejših Sovjetskih vojniških poročil, ki ste jih še kdaj videli.

Iste si sedaj lahko ogledate po zmer-nih ljudskih cenah v

CITY THEATRE

14th STREET blizu 4th AVENUE, NEW YORK CITY

Filmske predstave so vsrce neprene-homa od 9.30 zjutraj naprej.

AMERICAN

WILD

LIFE

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, živali na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalsko, knjigo bral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenovano to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednjiz izšla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajnjem prinaša POPOLNI POPIŠ ŽIVLJENJA AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z užitkom bral lovec, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter sled-nji ribič, ker so v knjigi naštetje VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in pripovedovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesarce, ptice, ribe, ka-če in živali, ki so ravnotako na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno s zlatimi črkami.

V ANGLEŠČINI

Cena \$3.50

Naročite pri:

KNJIGARNI

Glas Naroda

216 WEST 18th STREET

New York 11, N. Y.

HELP WANTED :: DELAVKE IŠČEJO :: HELP WANTED

FINGER WAYER and TWO MANICURISTS
Good pay, pleasant working conditions, steady work or part time.
Apply: ANGEL O'S
122 - 7th AVE N. Y. C. (252-238)

GIRLS for STOCK ROOM
GOOD SALARY - 44 HOURS VACATION WITH PAY
Apply
METROPOLITAN TOWEL CO.
1047 - 48th AVE. LONG ISLAND CITY (247-253)

ŠIVALKE na KORZETIH
Izvečane ali neizvečane na ob-lekah v PRODAJALNI KORZETOV
Stalno delo, prijetne delavske razmere
Vprašajte:
MOLLYS CORSET SHOP
239 EAST 14th ST. N. Y. C. (248-251)

WAITRESS
BAR and GRILL, EXPERIENCED
Good pay, steady work, pleasant working conditions
Apply:
MAIN BAR and GRILL
622 - 8th AVE. (betw. 40th-41st St.) N. Y. C. (252-258)

GIRLS WANTED for KNITTING MILLS
Apply:
1826 PALMETTO ST. RIDGEWOOD, BROOKLYN (249-253)

SLIKARICA
IZKUŠENA SLIKANJA NA CHINA IN GLASSWARE
Izredna bodočnost. Dobra plača. Preko urno delo. Prijetne okolščine
CAMPOREALE STUDIO
226 LAFAYETTE ST. N. Y. C. (291-253)

General Office Work
5 DAYS
SALARY \$22-\$25
DEPENDENT ON EXPERIENCE
PHONE:
MURRAY Hill 4-4500

NASLOV PREMENJEN
Urad United Committee of South Slavic Americans se je preselili iz 1010 Park Ave., na 465 LEXINGTON AVENUE, NEW YORK 17, N. Y.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK
Knjižica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenskimi) Cena 50 centov

DOBITI PRI KNJIGARNI SLOVENICE
Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Knjižica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenskimi) Cena 50 centov

DOBITI PRI KNJIGARNI SLOVENICE
Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Knjižica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenskimi) Cena 50 centov

DOBITI PRI KNJIGARNI SLOVENICE
Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Pisana Mati

Spisal: J. F. MALOGRAJSKI

(39)

"Kdo je zaprl dekleta v klet?" vpraša s tresočim, a vendar še mirnim glasom.

"Hahaha!" se zahrohota Mlakarica, toda ne zaničljivo. Prizadevala se je še vedno, biti prijazna, in skušala je, da bi zasukala vso stvar na smešno stran. Toda hipoma jo je premagala njena narava in zoper svoje bolje prepričanje je rekla porogljivo: "Ah, za to ti torej gre? Seveda, tista tvoja ljubezna hčerka, tista pridna Anica... Saj bi si bila lahko mislila..."

"Odgovori tako, kakor te vprašam! Kdo jo je zaprl?" "Ali to bi rad vedel, kdo jo je zaprl? I no, če si že tolikanj radoveden, ti pa povem: jaz sem jo zaprla, jaz!"

"Pa zakaj?" "Zakaj? Najbrž zato, ker je zasužila!"

Njen odgovor je bil trmast, Mlakar pa se vzpne pokoncu in zarohni:

"Od danes zanaprej se mi nimaš nikdar, nikdar več dotakniti dekleta! Nikdar več, zapomni si to!" "Kaj? Ali tako?" vzroji tudi ona. "Nikdar več, praviš? Hej, vrata, zdaj naj bom nemara pa še tvoji hčerki pokorna! Samo tega je še treba, res! A—n, dobro da vem to! Zdej ste torej edini: ti, tvoj stari in tvoja hči! Lepa je ta!... O saj sem vedela, da pride tako! Poznam vas, Mlakarje! Toda vedi, moj ljubi mož, da jaz nisem ena tistih, ki se kar tako ustrašijo! Jaz se ne bojim nikogar, tudi tebe ne! Če hočeš imeti tako, pa imej! Ali povem ti naprej: ti ne boš pestil mene, prej bom jaz tebe!"

"Molči!" vzkipi on, "če ne..." "No kaj? Ali res misliš... ali res misliš, da imam kaj strahu pred teboj? Oh, kako se motiš! Ha, kaj človek ne doživi vsega! O ti mevza mevzasta, ki si kakor testo, iz katerega se zgnete lahko, kar komu drago! Včeraj si bil še na moji strani, danes držiš že z onima dvema! Zakaj nisi držal prej, dokler se mene ni bilo tukaj? Saj stari se je dovolj prizadeval, da bi mene ne bilo tukaj!... Hahaha, kar tako čez noč se prodaš!... Fej te bodi! Tak mož ali pa nič!"

Mlakarju se zavrti v glavi. Da se je upala ona, katero zaničevati je imel toliko vzroka, še sramotiti ga, mu je bilo preveč. Vse tisto, kar je čul v gostilni praviti o njej, mu je prišlo hipoma na misel in v svoji silni jezi je vztrepetal, da nekaj časa ni vedel ne kako ne kaj. A potem je planil kakor divji proti peči. V zapečku je stala škafka in v tej škafki je imel dva ostro nabrušena noža, ki so ju rabili samo takrat, kadar je bilo treba kaj zaklati. V neizmernem srdi, ki mu je prešinjal srce in dušo, poseže po nevarno orožje in zdajci je stal z nožem v roki pred svojo ženo.

Preplašena se je dvignila Mlakarica, da bi skočila iz postelje, toda mož položi svojo težko levice nanjo, ter jo potisne nazaj, z desnico pa zavilni nož nad njeno glavo. Bil je grozen videti v tem trenutku. Oči so mu bile izstopile in krvav rob se mu je videl okrog jabolkov, okoli ustn pa so se mu bile nabrale pene, kakor blaznemu človeku.

"Hočeš, torej, da obračunava že nocoj?" vikne s hrupnim glasom in dvigne nož tako visoko kakor je segala roka njegova. Njo izpreletil smrten strah. Prebledela je, obraz se ji je spail vsled groze in trepetaje je čakala, kaj se zgodi. Njemu pa je roka sunkoma padala, kakor bi se preudarjal, v kateri del telesa naj ji porine smrtonosno železo... Bližje in bližje je prihajal svojemu cilju; ona bi bila rada zakričala, ali glas ji ni hotel iz grla, samo roke je dvignila, kakor bi se hotela na ta način ubraniti.

Njegov pogled je bil z vsakim hipom bolj divji; neka krvoločnost se ga je bila lotila; njegovo srce je vpilo po maščevanju za vse to, kar mu je bila storila ta ženska; neko čudno slast je občutil ob misli, da stori konec vsemu... vse mu... Ali o pravem času se mu povrne še razum... v začetnem hipu mu zavije roka v stran in nož se zasaadi v mizo, ki je stala poleg postelje... Čuden, breznec glas je dal nož od sebe, ko ga je bil Mlakar izpustil iz roke; zasajen globoko v mizo je trepetal in se stresel v svojem gorenjem delu; Mlakarju pa se je izvil par krčevitih vzdihljajev iz prsi,

"THE KEYS OF THE KINGDOM"

Prizor iz kino-slike "The Keys of the Kingdom", veličastne povesti nenstrašenega moža in neprimerne dogodovščine. V filmu nastopajo sami zvezdniki. Kaže se v Rivoli Theatre, Broadway in 49th St., New York in se prične 29. decembra.

VELIKA OTVORITEV VELIKEGA GRŠKEGA ORJENTALSKEGA KABARETA IN RESTAVRANTA

The Grecian Village

100 West 57th Street, vogal 6th Avenue
New York City

Edini svoje vrste v Ameriki. Aristokracičen po ljudskih cenah, brez najnižjih in nizkih cen, kjer more vsak sladkosedež dobiti zadostne po svoji volji in more dobiti in izbrati okusne jedi ter domača in importirana vina in likerje.

ROMANTIČNO IN PRIJETNO OZRAČJE, GRŠKA IN ORJENTALSKA ZABAVA IN MAGIČNA GODBA

PROSTORA ZA 300 LJUDI

BARA IN COCKTAIL NASLONJAČI LOČENI

PREJEMAMO PRED-NAROČILA ZA

NOVO LETO

JEDI, GODBA, PLES, ZABAVA, IGRE IN ŠALE

NIKAR NE ZAMUDITE PRILICNOSTI SVOJEGA ŽIVLJENJA!

ZGLASITE SE OSEBNO, ALI PA

Telefonirajte: Circle 7-8926 ali 7-8914

da je bilo slišati, kakor bi bil zaihtel. V trenutku, ko je bil zasadi nož v mehki les, mu je odleglo nekoliko. Toda vročina, moreča in neznosna vročina mu je izpreletavala ude. Moral je ven.

Obrnil se je še enkrat proti ženi in vzkliknil:

"O, kako te sovražim!"

Izgovorivši to pa je odšel iz sobe.

"O, kako te sovražim!" je ponavljal zinaj sam zase. In res je bilo njegovo sovraštvo grozno. Ali v tem sovraštvu zanj ni bilo hladila. Vedel je, da so pustile njegove besede ženo popolnoma hladno. Bala se je moža, a za njegove besede je bila neobčutna. Imela ni srca zanj in če bi ji bil rekel stokrat, da jo sovraži, da jo zaničuje, bilo ji je — vseeno!

(Dalje prihodnjic.)

"NATIONAL VELVET" V MUSIC HALL-U

Mickey Rooney in Elizabeth Taylor v prizoru iz nepozabnega tehničnega filma, ki je nežen, krasen in pretresljiv, "National Velvet", sedaj v Radio City Music Hall, 6th Ave. in 50th St., New York. Na odru je vesela praznična igra "Star Bright" in priljubljen prizor: "The Navitty".

HELP WANTED ::

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

AVTOMOBILSKI MEHANIČ
IN MEHANIČI TER PRIROČNI DELAVCI
Izkušeni, dobra plača, stalno delo, povojna bodočnost. — Vprašajte: GRANDVIEW DAIRY, 6071 METROPOLITAN AVE., B'KLYN (252-254)

PIANO POLISHER
IZKUŠEN, DOBRA PLAČA, STALNO DELO, POVOJNA BODOČNOST
Prijetne delavske razmere.
Vprašajte: T. ANDERSON PIANO STORE, 52 W. 57th ST., N. Y. C. (252-254)

BOYS
LEARN PRINTING BUSINESS! Fine opportunity! Night work! Good salary! Steady work! Post war future! Pleasant working conditions!
Apply: ANDERSON PRESS, 460 W. 34th ST., N. Y. C. (252-258)

MOŠKI ZA SPLOŠNO DELO - RAZNAŠEVALECI
V GROCERIJSKI TRGOVINI
Dobra plača, stalno delo, povojna bodočnost, prijetne delavske razmere.
Vprašajte: GRENOBLE'S MARKET, 209 W. 57th ST., N. Y. C. (252-254)

WELDERS
ELECTRIC ARC — PRVOVRSTNI
DELO V LADJEDELNICI
Pokličite WI 8-9513 — Podnevi
Pokličite DE 2-5622 — Zvečer (252-254)

DELAVCE IŠČEJO ::

PRESSMAN
MIEHLE VERTICAL COMMERCIAL & COLOR
Stalno delo — Dobra plača
Povojna bodočnost
Vprašajte: SANDY PRINTING, 40 WEST 22nd ST., N. Y. C. (251-257)

ČRKOSTAVEC
COMPOSITOR — LUDLOW AND MAKE UP
STALO DELO — DOBRA PLAČA
POVOJNA BODOČNOST
Vprašajte: SANDY PRINTING, 40 W. 22nd ST., N. Y. C. (251-257)

PORTER
V TISKARNI
5 DNI, 40 UR NA TEDEN
Stalno delo, mnogo' nudnega dela.
Phone: SP 7-3337 (252-254)

WOODTURNERS
CABINETMAKERS
Stalno delo, sedaj in po vojni, dobra plača — 40 ur na teden, poldruga plača nad 40 ur — prijazne delavske razmere. — Vprašajte: CARMICHAEL, 141 W. 20th ST., N. Y. C. (252-258)

MEN for STOCK ROOM
DOBRA PLAČA — 5 DNI NA TEDEN
POČITNICE 8 PLAČO
Vprašajte: METROPOLITAN TOWEL CO., 1047 — 48th AVE., LONG ISLAND CITY (247-253)

FIREMEN
stalno mesto, obedi, dobra plača, sive razmere. Vprašajte: FLUSHING HOSPITAL, 44-14 Parson Blvd., Flushing, Long Island. — FL 9-4000 (253-259)

Prireditve Združenih Društev v N. Y.-u.

Božični prazniki so za nami in Novo leto je že z nami; izrazili smo si medsebona voščila, osebno, potom božičnih kart in morda celo potom oglasov v listih. Marsikatera karta se je gotovo zgubila, kajti Stric Sam se je moral zopet letos poslužiti takih poštarjev kot jih je pač mogel dobiti v vojnem času, ko so vsi fantje od fare na vojsko šli, kar pa je doma ostalo spada povečini v 4-F kategorijo in tako je treba marsikaj spregledati, kadar ne teče vse po žnoric v pogledu pošte, itd.

No, v New Yorku bomo imeli priložnost, da si ponovno voščimo srečno Novo leto in si pri tem sežemo v roke osebno na prireditvi Združenih Slovenskih Društev velikega New Yorka, dne 14. januarja 1945 v Slov. Domu v Brooklynu.

Nabrz je vsakomur v naši naselbini znano kako aktivna je organizacija Združenih Društev v raznih vojnih aktivnostih, ki so danes potrebne z ozirom na našo domovino Ameriko ali pa za pomoč našemu ljudstvu v stari domovini. Vsaka aktivnost pa zahteva trošenje denarja za to in ono potrebno stvar, ki jo je treba nabaviti za oglašanje in druge slične potrebe. Mi smo sicer kolikor mogoče skromni v naših izdatkih, toda ker že dolgo nismo imeli nobene prireditve v korist organizacije same, se je naša bolj revna blagajna precej izničila in jo je treba nekoliko podpreti. V ta namen tudi prirejamo letos našo letno prireditev. In pri tem se nadejamo, da bodo rojaki in rojakinje iz naše naselbine razumeli potrebo organizacije v tem oziru, ter v polnem številu posetili prireditev 14. januarja.

Seveda, program sam na sebi je vreden, da se udeleži vsak kdor se more... Nastopil bo Tone Šubel, potem naši priljubljeni pevki Olga Turkovich in Anica Kepicova, ki je postala prvič javno poznana med nami kot pevka z izrednim glasom in talentom, ko je nastopila na prireditvi Združenih Društev v Arlington Halli pred nekaj leti... Marsikomu je tedaj kar sapo vze-

"WINGED VICTORY" SE KAŽE V ROXY

Vodene melene ne rastejo na palmovih drevesih—in fantje tega ne vedo! Ameriški letalci, ki so nastanjeni na nekem otoku "nekje na Pacifiku", peljejo čoln melon z doma v Moss Hart-ovem filmu "Winged Victory", ki jo je napravil Darryl F. Zanuck. Presenetljivo povest največje zračne sile na svetu je vodil George Cukor. — Film se sedaj kaže v Roxy gledališču, 7th Avenue in 50. cesti v New Yorku.

lo, ko je zadonel po dvorani njega ljubki in močni sopran danes pa občinstvo kar nerado pusti naši mladi pevki z odra, kadar nastopiti med nami... O Tonetu Šublu pa sploh ni treba povedati več kot da bo tam... kakšne in kako zna on zapeti in predvajati, to ve vsakdo, ki ga je že slišal.

Naši mladi naraščaj pod vodstvom Miss Jonnie Padarjeve, bo tudi podal nekaj zanimivega... naša talentirana mlada pevka in plesalka Miss Josephine Peshel, ki je tudi že velikokrat nastopila na naših prireditvah, bo podala par pesmi, kot mi je pismeno sporočila, oziroma odgovorila na povabilo.

Naši pevski zbori seveda ne bodo izostali... in naši Tamburaši, ki jih je Mr. Gerjovich zopet izuril za nastope, bodo tudi na programu... O vsem drugem se bodele sami prepričali, kako bo in kaj bo, ko pride in se nam pridružite na letni prireditvi Združenih Slovenskih Društev velikega New Yorka. Anna P. Krasna.

Cresta Blanca Program

Filmska igralka Paulette Goddard igra glavno vlogo v Stephen Vincent Benetovi igri "Sobbin' Women" na Columbia Broadcasting System "This Is My Best" v torek, 2. januarja na WABC ob 9.30—10 zvečer.

"Sobbin' Women" je povest šestih bratov, ki so po smrti svoje matere ostali brez ženske pomoči v hiši. Sli so v vas in ugrabili šest deklet ter so jih pripeljali domov, da sô jim kuhale, čistile hišo in prale.

Katina Paxinou nastopa v šaloigri: "Sophie"

Sedaj se proizvaja zelo zanimiva in komična odrska predstava v kateri nastopa v glavni vlogi slavna grška igralka Miss Katina Paxinou. Igra se imenuje "Sophie" in se predstavlja v Playhouse gledišču na 48th St. iztočno od Broadwaya v New Yorku, in sicer vsak večer ob 8.40, ob sredah in sobotah pa tudi ob 2.40 popoldne.

ČASOPISJE IN JAVNOST POZDRAVLJA!

"TOPLO... VERJETNO... SKRAJNO VZNEMLJIVO... PRESUNLJIVO... PRIVLAČNO... NIKAR NE ZAMUDITE!"
Oglejte si to sijajno povest moč in njihovih žena naše armadne zračne sile! Nikdar poprej takih presinjenj, ljubezni in slave! Povest o slavi in galantnosti!

MOSS HART-OV

"WINGED VICTORY"

DONEČE PETJE IN BURNI SMEH!

OGLEJTE SI TO SLIKO VSEH SLIK!

Poleg tega OSEBNA GALA ODERSKA PREDSTAVA v kateri nastopajo Nicholas Brothers * Jack Durant in mnogo drugih velikih prizorov.

Sedaj se igra v

ROXY

7th Ave. in 50th St.
New York

SO SEDAJ IGRA!

Slavna povest neprimerne magljivega moža... neprimerne dogodovščine! Popolnoma nova in nedoumljiva iskustva v filmskem gledališču!

A. J. Cronin

THE KEYS OF THE KINGDOM

A 20th Century-Fox Picture

WORLD PREMIERE

RIVOLI

BROADWAY & 49th ST.

RADIO CITY MUSIC HALL

IZLOŽBENI KRAJ NARODA * ROCKEFELLER CENTER

Ema najlepših slik, ki je kdaj prišla na platno, nežna, človeška, po-

budna in krasno zabavna slika — V technicolor

"NATIONAL VELVET"

MICKEY ROONEY

DONALD CRISP * ELIZABETH TAYLOR * ANNE REVERE
In poleg tega velika božična oderska predstava "THE NATIVITY", tradicionalni božični prizor in "STAR BRIGHT", praznični oderski cirkus, ki ga predstavlja Leonidoff.